

Aanbod kringwerk seizoen 2014-2015

**Protestantse Gemeente Appingedam
Protestantse Gemeente Garrelsw eer-Winn eweer- Wirdum
Hervormde Gemeente Tjamswee r**

Woord vooraf

Ook dit jaar mogen we u weer de gezamenlijke Startgids van de Protestantse Gemeente Appingedam, de Hervormde Gemeente Tjamsweer en de Protestantse Gemeente Garrelsweer-Winneweer-Wirdum aanbieden.

Geloven doe je niet alleen. Met elkaar vormen we een gemeenschap, een geloofsgemeenschap die zich niet door gemeentegrenzen laat inperken. Fijn dat we dit als 'cluster-gemeentes' zo mogen beleven en ervaren.

De samenleving is complex en biedt vele mogelijkheden om ons leven in te richten. Bij het bepalen van onze eigen weg is de Bijbel een belangrijke richtingwijzer. Maar ook andere boeken en verhalen, films, en ervaringen van anderen, helpen bij het vinden van de eigen manier van geloven en handelen.

De Startgids geeft een overzicht van de activiteiten die voor het komende seizoen niet alleen voor de leden van de drie geloofsgemeenschappen zijn gepland, maar ook voor mensen van buiten de kerkgemeenschappen. Immers we willen graag de verhalen over God, het Goede Nieuws en de Bijbel delen! Het aanbod varieert van vaste activiteiten, zoals catechese en Bijbelkringen en samen bloemschikken, tot eenmalige activiteiten, zoals een avond met nadere zang-kennismaking met het nieuwe liedboek, een avond over profeten en messiaanse verwachtingen in het Oude Testament, in de lijdensstijd een avond over de muziek van Bach, een avond over palliatieve zorg, een filmavond en een pelgrimswandeltocht.

We hopen van harte dat het boekje u inspireert en dat u iets van uw gading vindt. Als u van plan bent om te komen, is het handig dit te melden (bij de activiteiten staat aangegeven hoe dat kan). De reden om dit te vragen is dat de activiteiten pas door kunnen gaan als er zich voldoende mensen hebben aangemeld.

De kerkenraden van de Protestantse Gemeente Appingedam, de Protestantse Gemeente Garrelsweer-Winneweer-Wirdum en de Hervormde Gemeente Tjamsweer

Inhoud

Catechese

- Factor 12+..... p
- Factor 15+..... p
- Voortgezette catechese..... p
- Catechese Garrelsweer..... p
- Belijdeniskring Garrelsweer..... p
- Belijdenisgespreksgroep Tjamsweer – Appingedam..... p

Activiteiten voor één dagdeel

- Geloof en kleinkinderen: zoals de oude zongen..... p
- Recyclebare waarheid: over profetische teksten in het OT..... p
- Samen zingen uit het Nieuwe Liedboek..... p
- Avond over palliatieve zorg p
- Hoe verder met de kerk? p
- 'Toonschildering' – Bach en zijn muzikale boodschap..... p
- Filmavond “*Jagten*”..... p
- Pelgrimswandeltocht..... p

Activiteiten voor twee of meer dagdelen

- Geloofsopvoeding: je kind iets meegeven van God..... p
- Leerhuis Hebreeuws Garrelsweer..... p
- Voorbereiden van een kerkdienst..... p
- Bloemschikken op Tjamsweer..... p
- Gesprekkring “Dertigers” Tjamsweer..... p
- Gesprekkring “Veertigers” Tjamsweer..... p
- Bijbelgesprekkring Exodus..... p
- Bijbelkring Garrelsweer..... p
- Bijbelkring Tjamsweer..... p
- Ontmoetingen ‘De Paasweide’..... p
- Gespreksgroep alleengaanden - 50-65 jaar..... p
- Gespreksgroep alleengaanden - 65+..... p
- Doornse catechismus..... p
- CJV Garrelsweer..... p
- Huiskamergespreksgroep 25-45 jaar Appingedam..... p
- De Middengroep Appingedam..... p
- Lied van de maand – liedgroep Tjamsweer..... p
- Het Trefpunt Garrelsweer..... p
- Gebedskring Appingedam..... p
- Huis van Gebed, Garrelsweer p
- Weekend in een klooster..... p

Catechese

Jongerencatechese Appingedam-Tjamsweer

Er zal in dit nieuwe seizoen opnieuw catechese worden gehouden voor jongeren in de leeftijd van 12-14 jaar en voor jongeren in de leeftijd van 15 jaar en ouder.

Factor 12+

Ontdek je geloof met deze tienercatechese!

Deze catechese is bedoeld voor iedereen van de eerste drie klassen van het voortgezet onderwijs. Van ongeveer 12 tot en met 14 jaar.

De onderwerpen die bij Factor 12+ besproken worden, passen bij wat je bezighoudt. Jouw vragen zijn belangrijk. Deze kunnen bijvoorbeeld gaan over jouw leven, over een christelijke levensstijl, over je geloof of je twijfels.

Naast het praten over God, Jezus en geloof is natuurlijk ook de gezelligheid een belangrijk element.

We komen één keer in de maand bijeen op de vrijdagavond.

We hopen dat je (weer) meedoet!

Praktische informatie:

- Doelgroep: jongeren van **12 t/m 14 jaar**
- Leiding: Marja Dijkstra en Erwin Lalkens
- 1e keer: 1e vrijdag na de startzondag
- Tijd: 19.00 - 20.00 uur
- Plaats: Franse School
- Inlichtingen: - Marja Dijkstra, tel. 623517 of via marjadijkstra@hotmail.com
- Erwin Lalkens, tel. 611817 of via erwinlalkens@hotmail.com

Factor 15+

Met jongeren vanaf 15 jaar willen we op een ontspannen manier praten over verschillende geloofsonderwerpen, zoals:

- wat is nu eigenlijk geloven?
- als God liefde is, waarom is er zoveel ellende?
- wat betekent het voor mijn manier van leven, als ik geloof?
- gespreksonderwerpen die door de jongeren zelf worden aangedragen

We doen dit meestal in de soos-zaal van de Franse School.

Op het moment van schrijven is nog niet bekend of met ingang van het nieuwe seizoen de Herv. Gemeente Tjamsweer weer een predikant heeft, daarom:

Praktische informatie:

- Doelgroep: jongeren van **15 jaar en ouder**
- Leiding: predikant(en), in ieder geval ds. R. Lafeber
- Bijeenkomsten: in principe op de **1^e dinsdag van de maand**, maar in onderling overleg is een andere avond mogelijk
- 1^e keer: dinsdag 30 september
- Tijd: 20.00 - 21.00 uur
- Plaats: Franse School
- Inlichtingen: ds. R. Lafeber , tel. 851010 of via rmlafeber@home.nl

Voortgezette catechese

Verder praten over je geloof. Een bepaald (geloofs)onderwerp nog eens wat nader met elkaar bespreken. Daar gaat het in deze gespreksgroep om.

Mensen die in eerdere jaren belijdenis hebben gedaan komen bij elkaar om verder te praten over het geloof en alles wat daarmee samenhangt. Anderen die korter of langer geleden belijdenis hebben gedaan (alle leeftijden!) worden van harte uitgenodigd om mee te doen met deze groep.

Het komend seizoen praten we verder met elkaar aan de hand van het boekje "*samen verder praten over het geloof*", maar de deelnemers kunnen zelf een bepaald onderwerp aandragen.

De eerste keer willen we het seizoen (en de avond) beginnen met een gezamenlijk maaltijd. Zo rond 18.30 uur.

De bijeenkomsten daarna zullen - zonder gezamenlijke maaltijd - beginnen om 20.00 uur. Het hangt van het gesprek af hoe laat we eindigen, maar dat is rond 22.00 uur.

Praktische informatie :

- Leiding: ds. R. Lafeber
- Bijeenkomsten 1x in de maand op een dinsdagavond; 1^e keer op dinsdag 7 oktober
- **Plaats:**
- Opgave bij ds. Lafeber, tel. 851010 of email rmlafeber@home.nl

Catechese Garrelsweer

Voor de jeugd van **12-17 jaar** is er huiscatechese. De nadruk ligt bij de catechese op het geloofsgesprek. Op creatieve wijze worden Bijbelverhalen, geloof, kerk en maatschappij aan de orde gesteld. Het catecheseseizoen wordt afgesloten met de catechesedienst, waaraan de jeugd een grote bijdrage levert (zondag 25 maart 2015, om 10.00 uur).

Praktische informatie:

- Leiding: Helena Reitsema
- Datum en frequentie: de startdatum wordt nog bekend gemaakt;
- Tijd en duur: maandagavond om 19.15 – 20.00 uur
- Plaats: ten huize van de fam. Reitsema, Stadsweg 25, Wirdum
Inlichtingen: Mw. Helena Reitsema, tel. 0596 - 572199

Voor de jeugd van **18 jaar en ouder** is er huiscatechese in de pastorie.

Praktische informatie:

- Leiding: Ds. C.G. Spijker
- Data: nog niet bekend
- Opbouw: de 18+ catechese is verdeeld over twee blokken van zes avonden. Het eerste blok valt tussen de zomervakantie en de kerstdagen 2014, het tweede blok valt in de periode februari - mei 2015.
- Tijd en duur: 19.00 – 20.00 uur
- Plaats: Consistorie Garrelsweer.
Inlichtingen: Ds. C.G. Spijker, tel. 851082

Belijdeniskring Garrelsweer

De belijdeniskring is bedoeld voor jong-belijdende leden, en ook voor mensen die zich willen *voorbereiden* op het doen van belijdenis. De kring komt op wisselende avonden bijeen, zodat ieder (een aantal keren) mee kan doen. In september worden de data voor de bijeenkomsten bekend gemaakt (kijk op www.pkngww.nl).

Inlichtingen: ds. C.G. Spijker, of uw wijkouderling

Belijdenisgespreksgroep Tjamsweer - Appingedam

De gespreksgroep is bestemd voor wie er over nadenkt om eventueel belijdenis te doen en over de inhoud en betekenis daarvan samen met anderen wil praten. Het accent ligt dus op het (geloofs)gesprek. Tijdens de bijeenkomsten willen we praten over de eigen geloofsvragen, de inhoud en de betekenis van de bijbel voor ons, en wat verder maar door de deelnemers van de groep als onderwerp naar voren wordt gebracht.

Misschien is belijdeniscatechese een goede manier om met anderen eens dieper na te denken over verschillende zaken die met het geloof te maken hebben, zonder dat aan het einde de verplichting bestaat om belijdenis te doen. Want daar blijft iedereen uiteraard vrij in.

Op het moment van schrijven voor dit boekje is het nog onduidelijk of met ingang van het nieuwe seizoen de gemeente Tjamsweer al een nieuwe predikant heeft, daarom eerst :

Praktische informatie:

- Leiding: predikant(en), in ieder geval ds. R. Lafeber
- Bijeenkomsten: plaats, tijd en frequentie in onderling overleg
- Informatie: ds. R. Lafeber , tel. 851010 of via rmlafeber@home.nl

Activiteiten voor één dagdeel voor Appingedam, Garrelsweer-Winneweer-Wirdum, Tjamsweer

Geloof en kleinkinderen: zoals de ouden zongen.....piepen de jongen - een avond voor oma's en opa's

Grootouders zijn betrokken op het leven van hun kleinkinderen. Maar wat doe je wanneer ze met andere principes groot worden gebracht dan jijzelf de kinderen hebt gedaan? Opvoedkundig, maar ook qua geloofsoverdracht kunnen er verschillen zijn in opvatting.

Wat staat er eigenlijk in de bijbel over opa's en oma's? Kun je als grootouder(s) je kleinkind(eren) iets meegeven aan geloof? Zo ja, hoe dan? Wat kan wel en wat kan niet in jouw rol als oma/opa? Wat, als er vragen komen van de kleinkinderen waar je zo één-twee-drie geen antwoord op hebt?

De rol van opvoeder als oma en/of opa lijkt misschien gering. Hoewel er heel wat 'oppas-oma's en oppas-opa's' zijn die iedere week toch min of meer die rol hebben. En hoe zit dat dan met de geloofsoverdracht? Hoe gaan andere grootouders hier mee om? Het is boeiend om daar als 'ervaringsdeskundigen' eens met elkaar van gedachten over te wisselen, nieuwe ideeën te krijgen en 'toegerust' naar de kleinkinderen toe te gaan.

Praktische informatie :

- Leiding: Ds. R. Lafeber
- Datum: zondag 5 oktober 2014
- Aanvangstijd: 19.00 uur
- Plaats: Franse School, Wijkstraat 30, Appingedam
- Inlichtingen: ds. R. Lafeber via tel. 851010 of via rmlafeber@home.nl
- Opgave bij voor 25 september 2014 bij Mijna Hadders-Algra via m.hadders-algra@umcg.nl of tel: 628420.

Recyclebare waarheid: over de waarheid van profetische teksten uit het Oude Testament en de wereld van het Oude Nabije Oosten

De vondsten van de Dode Zeerollen hebben ons laten zien hoe belangrijk interpretatie Bijbelteksten was voor het Jodendom ten tijde van Jezus. Zo hebben we verschillende commentaren op profetenboeken gevonden waarin teksten die volgelingen op Jezus betreffen, hier op andere joodse personen (bijvoorbeeld een Leraar der Gerechtigheid) en gebeurtenissen worden betrokken. Kennelijk waren die teksten uit boeken als Jesaja en Habakkuk dus toepasbaar op meerdere situaties. Dat roept niet alleen de vraag op naar de waarheid en betrouwbaarheid van zulke oude profetische teksten, maar ook de vraag op wie die teksten dan nog meer en wellicht in meer oorspronkelijke zin betrekking hadden. Dat probleem doet zich vooral voor met teksten die door Christenen als messiaanse teksten zijn gelezen (Genesis 49:10; Numeri 24:7, 17, Jesaja 7:14, 9:1-6, 52:14-53:12): als die teksten niet (alleen) Jezus van Nazareth op het oog hadden, op wie dan wel? Hoe zit het dan met waarheid als die recyclebaar blijkt te zijn?

Graag wil ik met u die teksten vanuit verschillende gezichtspunten belichten en verschillende interpretaties uit een Jodendom laten zien dat niet minder veelkleurig was als het hedendaagse Jodendom. Daarnaast wil ik ook aandacht besteden aan de multireligieuze wereld waarbinnen die joods-christelijke teksten en interpretaties zijn ontstaan. Het loont de moeite om een eigen Bijbel mee te nemen, dat mag ook gerust (graag zelfs) de Grunneger Biebel zijn.

Dr. Michaël N. van der Meer is docent godsdienst / levensbeschouwelijke vorming op een protestants-christelijke school (het Hermann Wesselink college) te Amstelveen. Hij studeerde theologie en Semitische talen aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, de Universiteit van Amsterdam en de Katholieke theologische Universiteit. Hij promoveerde aan de Rijksuniversiteit Leiden op een proefschrift over de redactie van het boek Jozua in het licht van de Dode Zeerollen en de oude Griekse vertaling. Hij doceerde onder meer aan de Rijksuniversiteit te Groningen (2010-2014). Van zijn hand verschenen boeken en artikelen op het gebied van het Oude Testament en oude Bijbelvertalingen en Dode Zeerollen. Vorig jaar hield hij in Appingedam een boeiende lezing over de Dode Zeerollen.

Praktische informatie

- Inleider: Dr. Michaël N. van der Meer
- Datum: donderdag 30 oktober 2014
- Aanvangstijd: 20.00 uur
- Plaats: Franse School, Wijkstraat 30, Appingedam
- Inlichtingen via Mijna Hadders-Algra
- Opgave: voor 17 oktober 2013: Mijna Hadders-Algra via m.hadders-algra@umcg.nl of tel: 628420

Samen zingen uit het Nieuwe Liedboek

Net als vorig jaar is er weer een zangavond rond het nieuwe liedboek. U wordt wegwijs gemaakt in het nieuwe liedboek. We zingen samen bekende en nieuwe liederen. De cantorij doet mee, we worden begeleid op orgel of piano en misschien ondersteund door percussie. De liederen en zangvormen krijgen een korte toelichting.

U bent van harte uitgenodigd heerlijk te komen zingen.

Aan de avond werken mee :

- alle aanwezigen
- de cantorij
- Vincent Hensen, organist, cantor
- Evert Jonker, voorzitter van de redactie van het liedboek

Praktische informatie

- Leiding: E. Jonker
- Datum: zondag 23 november 2014
- Tijd: 19.00 – 20.30 uur
- Plaats: Nicolaïkerk, Appingedam
- Inlichtingen: Prof. Dr. E. Jonker, via erjonker@pthu.nl
- Opgave bij voor 14 november 2014 bij Mijna Hadders-Algra via m.hadders-algra@umcg.nl of tel: 628420.

Avond over palliatieve zorg (zorg in de laatste levensfase)

Sterven? Wat roept het op??

Elk jaar overlijden er 135.000 mensen in Nederland. Bij ongeveer 80% van hen komt de dood niet onverwacht. De verwachting is dat dat percentage gaat toenemen door de dubbele vergrijzing en door de toename van het aantal chronisch zieken. We krijgen met elkaar dus langer en nadrukkelijker de tijd om ons voor te bereiden op de dood ? die van onszelf, maar ook die van onze dierbaren en naasten.

Rondom een sterfbed moeten vaak veel beslissingen worden genomen en praktische zaken geregeld. Nadenken over de dood roept echter ook veel emoties en levensvragen/geloofsvragen op. Soms gaan de beslissingen gepaard met vragen (denk aan het stoppen of niet starten van behandelingen, palliatieve sedatie, euthanasie). Maar ook de dood zelf is ingrijpend en omgeven met vragen en emoties.

Deze avond staat in het teken van de vragen en de emoties die op je afkomen in het aangezicht van de dood. En hoe je daarmee om kan gaan. We gaan met elkaar op zoek naar wat sterven bij je oproept, met welke geloofsvragen je misschien kan worstelen, hoe je tegenover lijden staat, welke troostende antwoorden er vanuit het geloof te benoemen zijn. Aan de hand van voorbeelden uit de praktijk van het verpleeghuis, maar vooral ook interactief en in kleine groepjes.

Praktische informatie

- Leiding: Drs. Sjouke Eringa, geestelijk verzorger Vliethoven/Damsterheerd
- Datum: zondag 11 januari 2015
- Aanvangstijd: 19.00 uur
- Plaats: Franse School
- Inlichtingen: Sjoukje Eringa, sjoukje.eringa@dehoven.nl
- Opgave bij voor 5 januari 2014: Mijna Hadders-Algra via m.hadders-algra@umcg.nl of tel: 628420

Hoe verder met de kerk – in welke richting waait de geest?

Sinds een jaar of zeven waait er een nieuwe wind in de kerken. In een aantal gemeenten valt een opvallend creatieve geest waar te nemen. We zien een nieuwe interesse in missionaire communicatie, in pionieren, in het willen uitkomen voor het christelijk geloof en bewust willen staan in de christelijke traditie. Het tobberige beeld dat de media schetsen wordt door het bestaan van deze nieuwe dynamiek weersproken. Wie er oog voor hebben spreken over een 'opkomende kerk', 'elementaire kerk' of 'vloeibare kerk'. Het gaat om meer dan de rimpelingen van een steen in de vijver.

Wat is echter de bestaansreden van de kerk? Welke vorm zal de geloofsgemeenschap van de toekomst aannemen? Wat is nodig om met bezieling kerk te zijn? Welke rol speelt de leiding? Is een crisisbesef nodig om tot vernieuwing te komen? Dat zijn enkele vragen die aan de orde komen.

Professor Henk de Roest stelt deze belangrijke vragen aan de orde op deze avond, die bestemd is voor kerkenraadsleden en gemeenteleden.

Henk de Roest is als hoogleraar praktische theologie verbonden aan de Protestantse Theologische Universiteit, vestiging Groningen.

Praktische informatie :

- Leiding: Prof. Dr. Henk de Roest
- Datum: donderdag 12 februari 2015
- Plaats: Franse School, Wijkstraat 30, Appingedam
- Tijd: 20.00 uur
- Opgave bij voor 28 januari 2015: Mijna Hadders-Algra via m.hadders-algra@umcg.nl of tel: 628420.

“Toonschildering” - Bach en zijn muzikale boodschap

Johan Sebastiaan Bach wordt wel 'de vijfde evangelist' genoemd. Voor sommigen leverde hij het muzikale bewijs dat God bestaat. Hij was meer dan wie ook in staat om met zijn muziek, zijn 'tonen', de geloofsboodschap te 'schilderen'. Met zijn muziek beleed hij zijn geloof. Meest bekende uitdrukking van dit alles is natuurlijk zijn Matthäus-Passion. Maar zeker niet alleen, het geldt ook voor de Johannes-Passion, de cantates.

Hoe verhoudt zich de muziek van Bach met de woorden? Hoe drukt hij de geloofswaarden uit in zijn muziek?

Ardaan Dercksen, afgestudeerd aan het conservatorium Groningen met als hoofdvak koordirectie, zanger (bariton), en cantor zal hierover een avond verzorgen.

Praktische informatie :

- Leiding: Ardaan Dercksen
- Datum: zondag 22 februari 2015
- Plaats: Franse School, Wijkstraat 30, Appingedam
- Tijd: 19.00 uur
- Opgave bij voor 5 februari 2015: Mijna Hadders-Algra via m.hadders-algra@umcg.nl of tel: 628420.

Filmavond "Jagten" (De jacht)

Een film van de Deense regisseur Thomas Vinterberg uit 2012, die verschillende prijzen won.

Wanneer kleuterleider Lucas door de 5-jarige Klara ten onrechte wordt beschuldigd van seksueel misbruik, verandert zijn leven van het ene op het andere moment in een nachtmerrie. Het nieuws verspreidt zich snel en de inwoners van het hechte dorp beginnen zich tegen hem te keren. De eens zo hechte vriendenkring en lokale gemeenschap valt uit elkaar, terwijl Lucas tot ongewenst persoon wordt verklaard. Wie gelooft hem als hij zegt dat hij onschuldig is? Op wie kan hij nog terugvallen?

Een boeiende film over vermeend seksueel misbruik, vriendschap en vergeving.

Praktische informatie:

- Leiding: Ds. R. Lafeber
- Datum: zondag 22 maart 2015
- Plaats: Franse School, Wijkstraat 30, Appingedam
- Tijd: 19.00 uur
- Opgave bij voor 12 maart 2015: Mijna Hadders-Algra via m.hadders-algra@umcg.nl of tel: 628420.

Pelgrimswandeltocht

Samen wandelen, met stilte- en bezinningsmomenten. We stellen ons voor om dat in mei-juni 2015 te doen. Op een zondag, aan het begin van de avond. De datum is in overleg met de deelnemers vast te stellen.

We beginnen in de kerk en eindigen daar ook weer met een korte vesper. En tijdens de wandeling kunnen we elkaar ontmoeten, in gesprek gaan met elkaar. Het gaat hierbij niet om de afstand, we zullen geen 20 km gaan lopen. Het gaat om de ontmoeting, de bezinning, het genieten van de natuur.

Praktische informatie :

- Leiding: Ds. R. Lafeber
- Datum: zondagavond in mei of juni 2015
- Aanvangstijd: 18.00 uur
- Plaats beginpunt: Nicolaïkerk, Appingedam
- Inlichtingen: ds. R. Lafeber via tel. 851010 of via rmlafeber@home.nl
- Opgave bij voor 20 april 2015 bij Mijna Hadders-Algra via m.hadders-algra@umcg.nl of tel: 628420.

Praktische informatie :

datum: mei-juni 2015

plaats beginpunt : Nicolaïkerk

tijd : 18.00 uur

informatie : ds. R. Lafeber, tel. 851010, rmlafeber@home.nl

Activiteiten voor twee of meer avonden

Geloofsopvoeding: je kind iets meegeven van God

Voor ouders van kinderen tussen 4 en 12 jaar

Wat is geloofsopvoeding eigenlijk?

Wat heeft het te maken met jezelf?

Hoe kun je er in het leven van alledag inhoud en vorm aan geven?

Ouders zijn belangrijke voorbeelden en overdragers van geloof aan hun kinderen. In meerdere gespreksavonden gaan we hiermee aan de slag.

We starten met informatie en ideeën om in zeven stappen inhoud en vorm aan geloofsopvoeding te geven. Deze stappen zijn: verzorgen, voorbeeldig leven, verbinden, vragen onderweg, verhalenderwijs, vieren en verantwoordelijk maken.

Daarna zijn er diverse thema's waar we met elkaar over verder kunnen praten en van elkaar kunnen leren, zoals:

- Kinderbijbels: welke uitgaven zijn er en hoe vind je een die je aanspreekt;
- Bidden met kinderen: hoe pak je dat aan;
- Geloven vieren thuis: hoe kun je geloof in het dagelijkse leven toepassen en welke rituelen kun je vormgeven;
- Verlies en verdriet: hoe raak je daarover (gelovig) met je kind in gesprek.

We zullen deze avonden gebruik maken van verschillende werkvormen en er is voldoende ruimte om met elkaar in gesprek te raken.

De afgelopen twee jaar zijn er al groepjes met geloofsopvoeding gestart. De reacties zijn positief. Er is veel mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen, om (soms verrassende) ideeën op te doen en geïnspireerd te raken. Daarom wordt de cursus ook dit seizoen weer met veel plezier aangeboden. Wees van harte welkom om mee te doen!

Praktische informatie:

- Leiding: Mw. Jenny Baron.
- Data, tijd en plaats van de avonden: in overleg.
- Nadere informatie en opgave bij Jenny Baron via jenny.baron@hetnet.nl of telefonisch (06-41654817).

Leerhuis Hebreeuws Garrelsweer

In september 2014 beginnen we ook weer met het project: een **Leerhuis Hebreeuws** voor gemeenteleden. Kom gerust een keer meedoen of – luisteren. U zult er van genieten! Wij komen bijeen in twee blokken. De eerste in september – oktober – november 2014, de tweede in februari – maart – april 2015.

Praktische informatie:

- Leiding: Ds. C.G. Spijker
- Data: kijk op www.pkngww.nl
- Plaats: in de zaal achter de kerk in Garrelsweer
- Inlichtingen: Ds. C.G. Spijker (cgspijker@hotmail.com)

Vorbereiden van een kerkdienst

Bij de voorbereiding van een kerkdienst kijken allereerst naar het bijbelgedeelte van de betreffende zondag. Wat spreekt je daarin aan? Wat juist niet? Hoe kun je lijnen trekken vanuit het bijbelgedeelte naar onszelf, ons leven, de wereld van nu? En welke liederen passen daar bij? Hoe is een kerkdienst eigenlijk opgebouwd? Welke elementen vinden we daarin onmisbaar, en wat zouden we misschien anders willen doen?

Met al dit soort vragen gaan we aan de slag. In een groepje van 5 à 6 gemeenteleden, samen met de predikant. We 'brainstormen' op de eerste avond, met nog een tweede keer om alles goed op een rijtje te zetten en de uiteindelijke keuzes (qua liederen, bijvoorbeeld) te maken.

Want de voorbereiding mondt natuurlijk uit in een kerkdienst, waaraan degenen die aan de voorbereiding hebben meegedaan een aandeel kunnen hebben. Kunnen, want een verplichting om dat te doen is er niet! Misschien vindt u het wel leuk om voor te bereiden, maar moet u er niet aan denken om in de dienst iets te doen. Dat hoeft niet. Maar het mag dus wel.

Praktische informatie :

- leiding: ds. R. Lafeber
- datum kerkdienst: nader overeen te komen
- voorbereidingsavonden: in onderling overleg
- opgave: bij ds. R. Lafeber via tel. 851010 of rmlafeber@home.nl

Bloemschikken op Tjamsweer

Al enige jaren beleggen we tegen Adventstijd een creatieve avond en ochtend, waar men onder enthousiaste leiding creatief aan de slag kan met kerstgroen en/of ander natuurmateriaal. Indien mogelijk wordt een zelfde activiteit gepland in het voorjaar (dan uiteraard met lentegroen e.d.). Deze bloemschikactiviteiten vinden plaats op Tjamsweer. Opgave is hiervoor noodzakelijk, i.v.m. aan te schaffen materialen. Na opgave ontvangt u informatie omtrent het materiaal dat door u zelf dient te worden meegenomen. Er wordt altijd een –zo klein mogelijke- bijdrage gevraagd voor de door ons aangeschafte materialen.

Praktische informatie:

- Data: worden ruim van te voren bekend gemaakt in de kerkbladen, zondagsbrief e.d.
- Plaats: Tjamsweesterstee, ds Syperdapad 4, Tjamsweer
- Kosten: afhankelijk van de te gebruiken materialen (maximaal € 12,50).
- Opgave vóór 10 november 2013 bij Mw. Diëlla Drenth via famdrenth@ziggo.nl, of bij Mw. Pimmelaar via pimmelaar@home.nl

Gesprekskring “Dertigers” Tjamsweer

Aan het begin van het seizoen 2014-2015 zal ook de gesprekskring ‘dertigers’ weer starten. Met of zonder predikant, dat is op dit moment van schrijven nog niet met zekerheid te zeggen.

In de kring kan een breed scala aan onderwerpen aan de orde gesteld worden. Soms aan de hand van een themaboekje, maar meestal worden de gespreksonderwerpen door de leden van de groep zelf aangedragen.

Naast actuele thema's vinden de deelnemers juist ook het onderlinge contact heel belangrijk. De gespreksgroep wordt ‘dertigers’ genoemd, maar dat is meer historisch gegroeid dan dat het echt een leeftijdscategorie wil afbakenen. Wel is het zo dat de leeftijd van de deelnemers zo rond de dertig cirkelt.

De groep komt één keer in de maand bij elkaar.
Lijkt het je leuk om mee te doen? Van harte welkom!

Praktische informatie:

- Frequentie: 1x per maand, in onderling overleg
- Plaats: bij deelnemers thuis
- Duur bijeenkomst: 20.00 - ongeveer 21.30 uur
- Opgave via intekenlijst op leestafel Tjamsweer of onderstaand mailadres.
- Informatie bij mevr. M. Smit Brakels, m.smit-brakels@hotmail.com

Gesprekskring “Veertigers” Tjamsweer

De naam ‘Veertigers’ dekt niet geheel de lading van deze gespreksgroep.

Het deelnemersveld omvat een bredere leeftijdscategorie dan de naam doet vermoeden. Het mooie daarvan is wél dat verschillende leeftijdscategorieën met elkaar in gesprek zijn.

In het afgelopen seizoen is de groep -zonder predikant- zelfstandig verder gegaan, aan de hand van het boekje “Samen verder praten over het geloof”. Mocht er een nieuwe predikant zijn dan zal er uiteraard met hem/haar overleg zijn over de gespreksonderwerpen.

Praktische informatie:

- Frequentie: 1x per maand, in onderling overleg
- Plaats: Tjamsweesterstee
- Duur bijeenkomst: 20.00 - ongeveer 21.30 uur

- Opgave via intekenlijst leestafel Tjamsweer of onderstaand mailadres
- Informatie bij dhr. B. de Haan, haanzijlstra@home.nl

Bijbelgesprekskring Exodus

In het vorige seizoen hebben we met elkaar in Exodus gelezen. In het komend seizoen willen we daar mee door gaan. Zoals u weet is Exodus het verhaal van onderdrukking en bevrijding. Het Paasverhaal van het joodse volk. Vanuit dit verhaal zijn er de nodige lijnen te trekken naar ons leven, de wereld van nu. Maar in Exodus 20 staan ook de 10 geboden. Hoe gaan wij daar vandaag de dag, in een wereld en samenleving die er zo heel anders uitziet als toen, mee om? De nadruk van de eerste bijeenkomsten zal vooral op deze 10 woorden liggen.

De bijbelkring is steeds op de eerste donderdag van de maand gehouden, maar kunt u niet op de donderdagavond en zou u wel mee willen doen, laat het even weten, misschien dat er dan toch een ander avond te kiezen is.

Praktische informatie :

- leiding ds. R. Lafeber
- aantal bijeenkomsten: 7, vanaf oktober 2014 t/m april 2015
- datum eerste bijeenkomst: donderdag 2 oktober
- aanvang: 20.00 uur
- plaats: Franse School, Wijkstraat 30, Appingedam
- opgave bij ds. R. Lafeber, via tel. 851010 of rlafeber@home.nl

Bijbelkring Garrelsweer

Sinds jaar en dag komt de Bijbelkring bij elkaar. Het doel van deze kring is de kennis van de Bijbel te vergroten, en met elkaar het geloof te delen. De bijeenkomsten worden voorbereid door Ds. Spijker. Het afgelopen jaar is het boek *De heerlijkheid van Zijn genade*, van ds. Huisman besproken. Voor het nieuwe seizoen staan Bijbelstudies over Abraham, de vriend van God, aan de hand van het boek van ds. H. Poot op het programma.

Praktische informatie:

- Leiding: Ds. C.G. Spijker
- Frequentie: iedere laatste woensdag van de maand – vanaf September 2014, na Trefpunt.
- Tijd: 20.00 uur
- Plaats: in de zaal achter de kerk in Garrelsweer
Inlichtingen: Mw. F. van der Veen. Tel. 0596–571503

Bijbelkring Tjamsweer

Elke veertien dagen komt deze kring samen op de dinsdagmiddag in de Tjamsweesterstee. De rode draad is meestal een Bijbelboek, maar ook andere onderwerpen komen aan bod. Zoals wat het betekent om missionaire gemeente te zijn en hoe verschillende theologen hun visie daaromtrent onderbouwen met bijbelfragmenten.

In het seizoen 2012-2013 is er met elkaar een aantal gelijkenissen gelezen, met in de kantlijn het boekje "breedsprakig, het onderwijs van Jezus in gelijkenissen".

Een belangrijk aspect van de bijbelkring is ook de onderlinge ontmoeting. Naast de rode draad is er juist ook alle ruimte om met elkaar te praten over de actualiteit in kerk en samenleving.

Zodra er een nieuwe predikant is zal deze kring onder zijn/haar leiding weer van start gaan. U bent dan van harte welkom!

Praktische informatie:

- Frequentie: 2x per maand (dinsdagmiddag)
- Plaats: Tjamsweersterstee
- Duur bijeenkomst: 14.30 tot ongeveer 16.00 uur

Ontmoetingen 'De Paasweide'

Ook in het nieuwe seizoen zullen de bewoners van Paasweide en Bolwerk elkaar zo'n vier tot zesmaal ontmoeten in de beschikbaar gestelde ruimte van Paasweide. De bedoeling van de samenkomsten is de band met de Tjamsweerster geloofsgemeenschap te onderhouden. Ontmoeting is dan ook het motto, en uiteraard is iedereen van harte welkom!

Het is een mooie gelegenheid gemeenteleden te ontmoeten die soms niet meer in de gelegenheid zijn naar de kerk te gaan en juist zo contact kunnen blijven houden.

Zolang er nog geen predikant is, is de leiding van deze ontmoetingen in de handen van ouderling dhr. J. Bouma

Praktische informatie:

- Frequentie: 4-6x per seizoen
- Plaats: Kleine zaal de Paasweide
- Duur bijeenkomst: 10.00 tot 11.15 uur
- Informatie: dhr. J. Bouma, tel. 628536 of via jbouma01@hetnet.nl

Gespreksgroep alleengaanden - 50-65 jaar

Waar loop je tegenaan, wanneer je op middelbare leeftijd alleengaande bent?

Er zijn geloofsvragen waar je mee kunt worstelen, maar ook de uitdaging om (weer) wat van het leven te maken, alleen, of samen met anderen.

Hoe richt ik m'n leven verder in? Hoe ervaar je 'de kansen en de keuzes' die je in deze fase van je leven hebt?

Herkenbaar misschien voor iedereen die in deze positie is, en tegelijk kijkt een ieder er weer anders tegen aan en gaat er anders mee om.

De groep komt een paar keer, door het seizoen heen, bij elkaar om met elkaar over deze dingen te praten. Steeds bij iemand thuis.

De groep is dus gedeeltelijk een gespreksgroep, met begeleiding van ds. Lafeber, een paar keer in het seizoen, maar ook een groep die gezamenlijk dingen onderneemt, zoals uitstapjes, zo'n 2 keer in het seizoen.

Het is goed om elkaar als alleengaanden te kunnen ontmoeten, inhoudelijk met elkaar over dingen in gesprek te zijn, maar ook om leuke dingen met elkaar te ondernemen.

De groep bestaat op dit moment uit 6 personen, vrouwen en mannen. Maar het is zeker mogelijk om bij de groep aan te sluiten.

Praktische informatie:

- Leiding: ds. R. Lafeber
- Bijeenkomsten: plaats en tijd in onderling overleg
- Frequentie: zo'n 4x per seizoen

- Eerste bijeenkomst: **donderdag 17 oktober**
- Opgave bij ds. R. Lafeber, tel. 851010 en rmlafeber@home.nl

Gespreksgroep alleengaanden - 65+

Naast de groep alleengaanden 50-65 jaar is er een gespreksgeroep voor de leeftijdscategorie 65+.

Waar loop je tegenaan, wanneer je op oudere leeftijd alleengaande bent? Je hebt dan vaak te maken met het gemis van een partner. Hoe ga je daar mee om?

Hoe richt je je leven verder in?

Er zal herkenning zijn als het gaat om deze vragen. We praten met elkaar over geloofszaken, er kunnen geloofsvragen zijn waar je mee worstelt, maar ook de uitdaging om (weer) de draad van het leven op te pakken, alleen, of samen met anderen.

Herkenbaar misschien voor iedereen die in deze positie terecht is gekomen, en tegelijk kijkt een ieder er weer anders tegen aan en gaat er anders mee om en kun je misschien van elkaar leren.

De groep komt zo'n vier keer, door het seizoen heen, bij elkaar. Om met elkaar over deze dingen te praten. Op een morgen, steeds bij iemand van de deelnemers thuis.

Hij bestaat nu uit **5** deelnemers, u kunt er dus nog best bij!

Praktische informatie:

- Leiding: ds. R. Lafeber
- Bijeenkomsten: plaats en tijd in onderling overleg
- Frequentie: zo'n 4x per seizoen
- Eerste bijeenkomst: **dinsdagmorgen 15 oktober**
- Opgave bij ds. R. Lafeber, tel. 851010 en rmlafeber@home.nl

Doornse Catechismus

Bij het woord *catechismus* denk je aan 'streng' en 'lang geleden'. Het is echter goed om te bedenken dat de oude Heidelberger catechismus uit de 16de eeuw was opgesteld door twee gelovige jonge mannen, die antwoorden zochten op belangrijke levensvragen. Sommige vragen uit die tijd spreken ons niet meer aan. Maar anderen zijn nog even brandend als toen.

De Doornse Catechismus is geschreven door predikanten uit onze tijd – het idee voor deze catechismus werd geboren in het Theologisch Seminarium Hydepark in Doorn. In de Doornse Catechismus spelen klassieke vragen een rol, zoals 'Wat is mijn diepste troost?' 'Bestaat er een hel?' en 'Wat betekent de maagdelijke geboorte?', maar ook vragen uit de huidige tijd, zoals 'Is God dezelfde als Allah?', 'Hoe zit het met andere religies?' en 'Waarom zou ik naar de kerk gaan?'

In deze kring behandelen we per bijeenkomst één of twee thema's. De deelnemers krijgen de tekstjes te voren toegestuurd.

Praktische informatie

- Leiding: Mijna Hadders-Algra
- Aantal bijeenkomsten: 4
- Datum eerste bijeenkomst: dinsdag 14 oktober
- Aanvangstijd: 20.00 uur
- Plaats eerste bijeenkomst: Regentesselaan 17

- Inlichtingen bij Mijna Hadders-Algra: telefonisch 628420 of via m.hadders-algra@umcg.nl
- Opgave voor 23 september 2013 bij Mijna Hadders-Algra (zie boven)

CJV Garrelsweer

De Christelijke Jongeren Vereniging is er voor de jeugd vanaf 16 jaar. Zij hebben hun programma in eigen beheer, en daar maken ze dan ook altijd iets moois van. Tijdens de bijeenkomsten worden o.m. christelijke en maatschappelijke onderwerpen behandeld. De CJV betreft ook andere gemeenteleden bij hun activiteiten. Zo organiseren ze de goed bezochte 60+ avond of - kerkenraadsavond. Velen kijken uit naar het jaarfeest (toneelstuk door eigen leden). Daarnaast worden er gezamenlijke activiteiten georganiseerd met andere CJV's in de omgeving.

Praktische informatie:

- Voorzitter: dhr. Robert Mertens
- Datum en frequentie: september 2013, 1x per 14 dagen
- Tijd: 19.30 uur op zondagavond
- Plaats: zaal van de kerk in Garrelsweer
- Inlichtingen: Robert Mertens: 06-53508916

Huiskamergespreksgroep 25-45 jaar Appingedam

De afgelopen jaren kwamen een aantal mensen uit deze leeftijdsgroep bij elkaar.

De bijeenkomst is bij een van de mensen thuis, vandaar de naam 'Huiskamergespreksgroep'.

Na de opening wordt er een onderwerp besproken dat aansluit bij de belevingswereld en het geloof van deze leeftijdsgroep. Te denken valt bijvoorbeeld aan vergeving. Er ontstaan vaak boeiende gesprekken.

Er draaien momenteel twee gemengde groepen van ongeveer 15 personen en een damesgespreksgroep van ongeveer 10 personen. De deelnemers ervaren de gesprekken als heel inspirerend.

Voel je je aangesproken om deel te nemen: wees welkom!

Praktische informatie

- Inlichtingen bij Jenny Baron via tel. 0595-442515 of jenny.baron@hetnet.nl

De Middengroep Appingedam

Graag willen we ons presenteren als een groep die midden in het leven staat. De Middengroep is opgericht in 1974 als een groep van 30-50 jarigen vanuit de toenmalige Gereformeerde Kerk met als doel om met elkaar van gedachten te wisselen over geloofs- en levensvragen. Dikwijls naar aanleiding van een inleiding van een van de leden. Dat gebeurt nu ook nog wel, maar vaker komt er een spreker van buitenaf. Een deel van de oorspronkelijke groepsleden is nog steeds lid van de groep. Dit betekent ook dat de leeftijdssamenstelling van de groep geleidelijk aan wat veranderd is en een wat grotere spreiding kent.

De bijeenkomsten verlopen in een gezellige en ongedwongen sfeer. Het is goed om tijd te nemen voor bezinning, en we voelen het dan ook als heel zinvol om eens per maand een bepaald onderwerp te bespreken. Momenteel bestaat de groep uit ongeveer 40 leden, maar

graag verwelkomen we nieuwe leden, zowel mannen als vrouwen. Incidentele gasten zijn ook altijd van harte welkom.

De groep komt één maal per maand bijeen in de maanden september tot en met april. In mei wordt het gespreksjaar afgesloten met een gezellige middag uit.

Praktische informatie

- Coördinatie: Piet Holwerda
- Aantal bijeenkomsten: 1x per maand (vierde dinsdag van de maand) van september - april
- Datum eerst volgende bijeenkomst: dinsdag 24 september 2013
- Aanvangstijd: 19.45 uur
- Plaats: Franse School
- Inlichtingen bij Piet Holwerda: telefoon 623073

Lied van de maand - liedgroep Tjamsweer

Met de komst van het nieuwe liedboek heeft het lied van de maand een ander accent gekregen. We leren elke maand een nieuw, onbekend lied. Het lied wordt beurtelings gekozen door (mensen van) de Protestantse Gemeente Appingedam en de Hervormde Gemeente Tjamsweer. Daaruit voortgekomen is de liedgroep (zoals we die gemakshalve noemen) op Tjamsweer: elke donderdagavond van 19.30-20.00 uur wordt er in Tjamsweersterstee met het lied van de maand geoefend o.l.v. onze organist Jan Beukema. Dit wordt op de eerste zondag van de maand zondag voorgezongen aan de gemeente. Als de (gast)predikant zijn/haar liedkeuze tijdig doorgeeft, kunnen er ook nieuwe, onbekende liederen worden geoefend. Zo zijn er op de zondag altijd een aantal mensen, die het lied al kennen en op deze wijze kunnen ondersteunen. Daarnaast hebben we in de Stille week in een aantal vieringen onze medewerking verleend, op Stille zaterdag zelfs vergezeld van de gebroeders Beukema. Liefhebbers kunnen de groep versterken, graag zelfs!

Praktische informatie:

- Leiding: dhr. Jan Beukema
- Plaats: Tjamsweersterstee
- Tijd: donderdag, 19.30- 20.00 uur
- Opgave bij: dhr. Jan Beukema, via jan.beukema57@gmail.com

Het TREFPUNT Garrelsweer

De laatste woensdagmiddag van de maand is er TREFPUNT. Het is Open Kerk voor zowel volwassenen als kinderen. Er is een gastvrouw of -heer aanwezig en er wordt koffie geschonken. Gezelligheid en een goed gesprek, het kan allemaal. Het is ook een goede gelegenheid voor een gebed.

Voor de kinderen is er een afzonderlijk programma. Er wordt gespeeld en geknutseld. Om 17.00 uur wordt er een Bijbelfilm vertoond. Om 17.30 uur gaan we met elkaar aan tafel, voor een fijne warme maaltijd. De kinderen (zonder ouders) worden thuisgebracht. Zowel aan het middagprogramma als aan de maaltijd zijn geen kosten verbonden.

Praktische informatie:

- Leiding: mw. Anke Prins
- Datum: het hele jaar door
- Aanvangstijd: 15.30 uur

- Plaats: in de zaal achter de kerk in Garrelsw eer
- Inlichtingen: mw. Anke Prins (06 - 14354739).

Gebedskring Appingedam

Om de schroom voor het bidden serieus te nemen en ook enigszins te overwinnen is deze kring in 1997 ontstaan. Eerst kwam men één keer in de twee weken bij elkaar. In de praktijk is dat gegroeid naar iedere week.

De kring komt elke week bij elkaar, 's avonds van 19.00 uur tot ongeveer 20.30 uur.

Er wordt begonnen met het aansteken van de kaars, er worden een paar liederen gezongen, uit de Evangelische Liedbundel of het Liedboek.

Dan wordt er begonnen met gebed.

Hierna wordt een gedeelte uit de bijbel gelezen. Een gedeelte dat van te voren al is afgesproken. Meestal is er gedurende een aantal weken een doorlopende lezing uit een Bijbelboek. Iedereen heeft thuis het gedeelte al gelezen en daar aantekeningen bij gemaakt. Vragen, opmerkingen, gedachten naar aanleiding van het gelezen gedeelte zijn op papier gezet. Dit wordt om de beurt voorgelezen, zodat men van elkaar kan horen wat ieder bij het gedeelte heeft gedacht. Na dat rondje is er gelegenheid om elkaar daarover vragen te stellen. Maar heel belangrijk : er wordt niet gediscussieerd. Alleen verteld en naar elkaar geluisterd.

Daarna worden nog een paar liederen gezongen en volgen de gebeden. De gebedsintenties worden met elkaar genoemd, groepen, mensen, dichtbij of veraf, die het moeilijk hebben, voor wie gebeden kan worden. De deelnemers bidden om beurten. Maar dat is natuurlijk niet verplicht. Het mag, maar móet niet.

Dan worden de gebeden afgesloten met het 'onze Vader'.

De bijeenkomst wordt afgesloten met het hand in hand zingen van 'Heer, ontferm U over ons'.

Hierna wordt er koffie of thee gedronken.

De kring wordt altijd in een huiskamer gehouden.

Op dit moment is het elke dinsdag, bij Svetlana Hakobjan, K. ter Laanstraat 19A

De gebedsgroep nodigt van harte mensen uit om aan deze kring deel te nemen.

Het is een korte wekelijkse ontmoeting. Het mag een rustplaats zijn, een goede en veilige plek, waar onderling vertrouwen is, zorgen, vreugde, verdriet met elkaar gedeeld kan worden en waar alles samen in het gebed ook bij God gebracht kan worden.

Interesse om mee te doen ? :

informatie : dhr. W. v. Klarbergen, tel. 623221

Huis van Gebed, Garrelsw eer

De gebedskring heeft in Garrelsw eer oude papieren. Nadat wij dit een aantal jaren niet gedaan hebben, willen we in de komende winter weer bij elkaar komen om gebeden te zeggen en te zingen. U mag komen meedoen. U kunt ook om gebed vragen, voor uzelf of anderen, ook zonder dat u aanwezig bent. Schroom niet om dat te doen!

- Leiding: Ds. C.G. Spijker
- Data: kijk op www.pkngww.nl
- Plaats: (in de zaal achter de) kerk in Garrelsw eer

- Inlichtingen: Ds. C.G. Spijker (0596 – 851082, cgspijker@hotmail.com)

Weekend in een klooster

Graag zouden we voor belangstellenden een weekend in een niet te ver weg gelegen klooster willen organiseren. Aankomst in het klooster op vrijdagavond en vertrek uit het klooster op zondagmiddag. In een dergelijk weekend draait het om meditatie en bezinning over eigen geloof, godsbeelden, je inspiratiebronnen en drijfveren.

Hebt u belangstelling, laat het ons weten! Samen met de belangstellenden vullen we het weekend nader in.

Belangstellenden kunnen zich melden bij Mijna Hadders-Algra via m.hadders-algra@umcg.nl of tel: 628420.

